

Облік за видами економічної діяльності

СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	071 – Облік і оподаткування	Інститут / факультет	Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу
Освітня програма	Облік, аудит і оподаткування	Кафедра	Бізнес-аналітики, обліку і готельно-ресторанної справи
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова навчання	Українська

Викладач

Світлана Кузнецова, svitlana.kuznetsova@khpi.edu.ua;

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри бізнес-аналітики, обліку і готельно-ресторанної справи (НТУ «ХПІ») Авторка понад 80 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідна лекторка з курсів: «Бухгалтерський облік», «Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами», «Фінансовий облік I», «Облік за видами економічної діяльності»

Загальна інформація про курс

Анотація	Курс охоплює теоретичні знання та практичні навички з використання принципів, підходів та методів обліку за видами економічної діяльності у системі управління підприємствами різних галузей.
Цілі курсу	<ul style="list-style-type: none"> - сформувати системний погляд щодо теоретичних та практичних аспектів ведення обліку на підприємствах сільського господарства; - розглянути систему обліку витрат в будівельній галузі та на автотранспорті; - сформувати у студентів навички щодо ведення обліку на підприємствах торгівлі та ресторанного господарства, а також туристичної галузі
Формат	Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - іспит
Семестр	4

Обсяг (кредити) / Тип курсу	4 / обов'язковий	Лекції (години)	32	Практичні заняття (години)	16	Самостійна робота (години)	72
-----------------------------	------------------	-----------------	----	----------------------------	----	----------------------------	----

Програмні компетентності	ЗК 08	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
	ЗК 11	Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.
	ЗК 13	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
	СК 02	Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування
	СК 03	Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення

Результати навчання

Шифр	Зміст
ПР 02	Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств
ПР 03	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності
ПР 04	Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень
ПР 05	Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств
ПР 06	Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності

Теми що розглядаються:

Тема 1. Бухгалтерський облік у сільському господарстві

Тема 2. Бухгалтерський облік у будівництві

Тема 3. Бухгалтерський облік у торгівлі

Тема 4. Бухгалтерський облік на підприємствах ресторанного господарства

Тема 5. Бухгалтерський облік туристичної діяльності

Тема 6. Бухгалтерський облік на автотранспортних підприємствах

Форма та методи навчання.

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.

Методи контролю.

Поточний контроль здійснюється протягом навчального семестру під час проведення лекційних і практичних занять. Має на меті перевірку рівня підготовленості студентів до виконання конкретної роботи. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є: усні опитування та письмові контрольні роботи на лекційних і практичних заняттях; тестування тощо.

Підсумковий контроль знань студентів за навчальною дисципліною здійснюють у формі іспиту з метою визначення ступеню опанування ними програмних компетентностей та результатів навчання.

Формою підсумкового контролю знань є іспит.

Розподіл балів, які отримують студенти.

Для одержання підсумкових балів студенту необхідно виконати всі обов'язкові види і форми завдань та контрольних заходів, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Розподіл кількості балів за результатами поточного та підсумкового контролю знань студентів з дисципліни наведено у таблиці 1.

Таблиця 1 – Розподіл балів для оцінювання успішності студента для заліку

Поточна контрольна робота		Індивідуальне завдання (Р)	Тестування на практичних заняттях	Іспит	Максимальна сума
№1	№2				
0-15	0-15	0-20	0-20	0-30	100

Критерії та система оцінювання знань та вмінь студентів.

Згідно основних положень ЄКТС, під системою оцінювання слід розуміти сукупність методів (письмові, усні і практичні тести, екзамени, проекти, тощо), що використовуються при оцінюванні досягнень особами, що навчаються, очікуваних результатів навчання.

Успішне оцінювання результатів навчання є передумовою присвоєння кредитів особі, що навчається. Тому твердження про результати вивчення компонентів програм завжди повинні супроводжуватися зрозумілими та відповідними критеріями оцінювання для присвоєння кредитів. Це дає можливість стверджувати, чи отримала особа, що навчається, необхідні знання, розуміння, компетенції.

Критерії оцінювання – це описи того, що як очікується, має зробити особа, яка навчається, щоб продемонструвати досягнення результату навчання.

Основними концептуальними положеннями системи оцінювання знань та вмінь студентів є:

1. Підвищення якості підготовки і конкурентоспроможності фахівців за рахунок стимулювання самостійної та систематичної роботи студентів

протягом навчального семестру, встановлення постійного зворотного зв'язку викладачів з кожним студентом та своєчасного коригування його навчальної діяльності.

2. Підвищення об'єктивності оцінювання знань студентів відбувається за рахунок контролю протягом семестру із використанням 100 бальної шкали (табл. 2). Оцінки обов'язково переводять у національну шкалу (з виставленням державної семестрової оцінки «відмінно», «добре», «задовільно» чи «незадовільно») та у шкалу ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Таблиця 2. – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Рейтингова Оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Націо- нальна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	- Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі.	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
82-89	B	Добре	- Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу , що передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати складні практичні задачі.	Відповіді на запитання містять певні неточності;
75-81	C	Добре	- Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати практичні задачі.	- невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач.
			- Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що	Невміння давати аргументовані відповіді на

64-74	D	Задовільно	вивчається, та їх практичного застосування ; - вміння вирішувати прості практичні задачі .	запитання; - невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки ; - невміння вирішувати складні практичні задачі .
60-63	E	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля, - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі .	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом .	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі .
1-34	F (потрібне повторне вивчення)	Незадовільно	-	- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач

Базова:

1. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності [Текст] : підручник / А. Г. Загородній [та ін.] ; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2020. – 319 с.

2. Бухгалтерський облік. Основи теорії та практики: підручник / А. Г. Загородній [та ін.] ; Нац. ун-т «Львів. Політехніка».– 4-те вид., доопр. і допов. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018. – 279 с.

3. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності: посібник / Чернікова І.Б., Дергільова Г.С., Нестеренко І.В. – Х.: «Видавництво «Форт», 2015. – 200 с.

4. Кузнецова С. О. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності : практикум з навчальної дисципліни для здобувачів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / С. О. Кузнецова ; Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ. – Електронні дані. – Харків, 2018. <http://htei.kh.ua:8080/jspui/handle/123456789/379>

Допоміжна:

5. Бухгалтерський облік: підручник / [Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь та ін.] ; Тернопіл. нац. екон. ун-т. – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. – 459 с.

6. Косяк А. П. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / А. П. Косяк, А. В. Зубенко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 326 с.

7. Кузнецова С. О. Розкриття інформації про основні засоби під час формування звітності у форматі XBRL / С. О. Кузнецова, А. О. Борисенко // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. – 2018. – Т. 23, Вип. 4. – С. 143-148

8. Кузнецова С. О. Сучасні проблеми і шляхи вдосконалення управлінського обліку витрат підприємства / С. О. Кузнецова // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету : зб. наук. пр. Сер. : Економіка і менеджмент / гол. ред. Т. В. Деркач. – Одеса : Гельветика, 2020. – Вип. 45. – С. 188-192.

9. Маслій Н. Д. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / Н. Д. Маслій ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 2017. – 270 с.

10. Мельник Т. Г. Бухгалтерський облік. Практикум : навч. посіб. / Мельник Т. Г. ; М-во освіти і науки України. – Київ : Кондор, 2018. – 424 с.

11. Обліково-аналітичне забезпечення оцінки фінансової стійкості підприємств торгівлі [Текст] : монографія / [І. В. Нагорна, С. О. Кузнецова, Т. В. Польова та ін.] ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т, Харків. торг.-екон. ін-т КНТЕУ. - Харків : Вид-ва Іванченка І. С., 2020. - 132 с.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Таблиця 3. – Перелік дисциплін

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Економічна теорія	Фінансовий облік II

Економічна інформатика	Звітність підприємств
Правознавство	Аналіз господарської діяльності
Основи підприємництва	Управлінський облік
Економічна статистика	Аудит
Бухгалтерський облік	Облік і звітність в оподаткуванні

Провідний лектор: доц. Кузнецова С.О.
(посада, звання, ПІБ)

_____
(підпис)